

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 164/2022-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou GARANT PARTNER legal s. r. o., Einsteinova 21, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 23C/255/2016 po podaní dovolania takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 164/2022 z 10. marca 2022 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa doručенú ústavnému súdu 24. februára 2022, v ktorej sa domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv (ďalej len „dohovor“). Sťažovateľ tiež navrhol priznať primerané finančné zadosťučinenie 2 000 eur a náhradu trov konania.

2. Ústavný súd vlastným šetrením zistil, že sťažovateľ bol v napadnutom konaní pred okresným súdom v procesnom postavení žalovaného v právnej veci ochrany osobnosti žalobcu [REDACTED]. Okresný súd rozsudkom č. k. 23C/255/2016 zo 16. novembra 2018 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) vo veci samej prikázal sťažovateľovi, aby upustil od neoprávnených zásahov do práv na ochranu osobnosti žalobcu (výrok I a II), verejne sa ospravedlnil žalobcovi (výrok III) a zaplatil žalobcovi sumu vo výške 2 500 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy

(výrok IV). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok V). Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 19Co/90/2019 z 19. augusta 2020 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) v časti potvrdil rozsudok okresného súdu (výrok II, III a IV), v časti rozsudok zmenil a žalobu zamietol (výrok I) a nepriznal nárok na náhradu trov konania odvolacieho konania žiadnej zo strán sporu.

3. Z ústavnej sťažnosti ďalej vyplynulo, že sťažovateľ 9. novembra 2020 podal na okresnom súde dovolanie proti rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu. Sťažovateľovi bolo 14. januára 2022 doručené vyjadrenie žalobcu k dovolaniu datované 16. decembrom 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v podstatnom argumentuje, že ani po roku a dvoch mesiacoch neboli zo strany okresného súdu vykonané všetky potrebné procesné úkony, aby bola vec predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Sťažovateľ 21. januára 2022 podal na okresnom súde sťažnosť z dôvodu vzniku priesťahov v dovolacom konaní. Okresný súd v odpovedi uviedol, že 25. januára 2022 bol spis predložený najvyššiemu súdu. Okresný súd tiež uviedol, že spis bol najvyššiemu súdu predložený už 24. júna 2021, no najvyšší súd spis okresnému súdu vrátil pre účely vykonania ďalších procesných úkonov.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

5. Okresný súd vo vyjadrení chronologicky popísal postup od vydania uvedených meritórnych rozhodnutí až po predloženie spisu najvyššiemu súdu. Uviedol, že 9. novembra 2020 sťažovateľ podal dovolanie proti rozsudku krajského súdu, pričom toto dovolanie sťažovateľa bolo zaslané žalobcovi na vyjadrenie a po uplynutí lehoty na vyjadrenie bol spis predložený 24. júna 2021 najvyššiemu súdu. Najvyšší súd 6. decembra 2021 vrátil spis okresnému súdu z dôvodu jeho predčasného predloženia. Z aplikácie Súdny manažment vyplýva, že dovolanie sťažovateľa bolo opätovne doručované žalobcovi na vyjadrenie, pričom predchádzajúce doručenie dovolania sťažovateľa bolo neúčinné, pretože žalobca si zásielku v odbernej lehote neprevzal. Následne bol spis 25. januára 2022 opätovne predložený najvyššiemu súdu, kde sa toho času nachádza. Z uvedeného tak vyplýva, že okresný súd od podania dovolania vykonával potrebné procesné úkony súvisiace s prípravou spisu na predloženie najvyššiemu súdu pre účely rozhodnutia o podanom dovolaní.

III.2. Replika sťažovateľa:

6. Podľa sťažovateľa okresný súd spôsobil vznik zbytočných priesťahov tým, že napriek nedoručeniu dovolania žalobcovi predložil spis najvyššiemu súdu. Nesústreďenou činnosťou

zákonného sudcu došlo k tomu, že procesné úkony v dovolacom konaní neboli vykonávané bez zbytočných priet'ahov.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej s'ťažnosti

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre s'ťažovateľa (II. ÚS 32/02).

8. Ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená či neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa s'ťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol. V tomto smere s'ťažnostná argumentácia založená nielen na nečinnosti, ale aj nesústredenosti obstojí, keďže spis bol vrátený na odstránenie nedostatkov v rámci prípravných úkonov spojených s dovolaním, a tým sa proces predkladania spisu podstatne predĺžil.

9. V napadnutom konaní okresný súd vykonával procesné úkony potrebné na predloženie spisu najvyššiemu súdu, ktorý má rozhodnúť o podanom dovolaní s'ťažovateľa. Každé súdne konanie vrátane dovolacieho konania je spojené s procesnými garanciami. V tomto smere nie je rozhodujúce, že dohovor nevyžaduje niektorý typ konania pred súdom, ale je dôležité, aby v prípade jeho normovania ako súčasť súdneho procesu bolo podrobené procesným garanciam, akými sú aj základné práva vyplývajúce z referenčných noriem. Vo vzťahu k miere právnej neistoty s'ťažovateľa je potrebné uviesť, že vec je pre s'ťažovateľa právoplatne skončená (III. ÚS 171/2020) a s'ťažovateľ podal ústavnú s'ťažnosť v čase, keď už bol spis predložený najvyššiemu súdu, čím miera porušenia referenčných noriem bola znížená (IV. ÚS 724/2014, I. ÚS 582/2015).

10. Vec s'ťažovateľa nebola z právneho hľadiska zložitá na posúdenie, pretože išlo o bežné administratívne úkony okresného súdu v dovolacom konaní. V správaní s'ťažovateľa neboli zistené také skutočnosti, ktoré by významne vplývali na dĺžku konania.

11. Okresný súd vo svojom vyjadrení uviedol, že v napadnutom období vykonával potrebné procesné úkony, pričom poukázal na neúspešne doručenie dovolania žalobcovi. S tým spojené následné vrátenie spisu na realizáciu opätovného doručenia síce indikuje nesústredenie okresného súdu spojené s predĺžením predkladania spisu, no v okolnostiach prípadu ide o priet'ah ojedinelý bez intenzity potrebnej na nevyhnutné vyvodenie ústavnoprávnej zodpovednosti. Vzhľadom na uvedené ústavný súd preto ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľa nevyhoviel.

12. V závere ústavný súd podotýka, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku rozhodnutej veci (*res iudicatae*). V prípade vzniku zbytočných priesťahov v ďalšom konaní by preskúmané obdobie umocnené prípadnými ďalšími okolnosťami mohlo mať relevanciu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2022

Peter Straka
predseda senátu